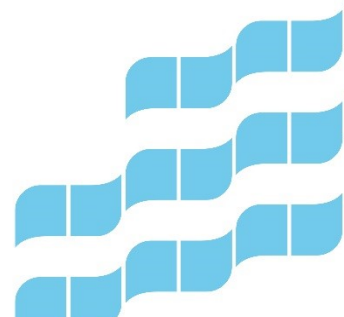
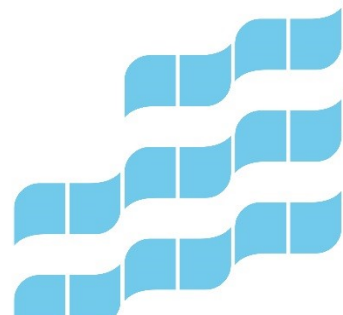

Jätehuoltopäällikön myöntämässä poikkeamispäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjaukset

Sisällys

Yleistä jätehuoltopäällikön myöntämistä poikkeamispäätöksistä.....	3
Jättemaksun määrääminen jätetaksasta poiketen.....	3
1. Jättemaksun määräämisen yleiset periaatteet	3
2. Jättemaksun kohtuullistaminen.....	5
Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen	8
1. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen yleiset periaatteet	8
2. Jätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentäminen	8
3. Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen	10
4. Aluejättepisteen käyttöoikeus kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen alueella	11
5. Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista	12
6. Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä.....	15
Perusmaksun perimättä jättäminen.....	16
Kuntien aikaisemmin tekemät päätökset	17

Yleistä jätehuoltopäällikön myöntämistä poikkeamispäätöksistä

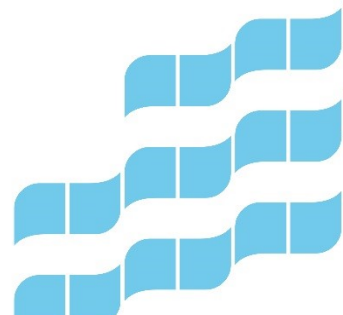
Alueellinen jätehuoltolautakunta on päätöksellään (30.3.2022, § 15) delegoinut jätemaksujen maksuunpanon ja ulosoton, jätemaksujen määräämisen taksasta poiketen, jätemaksun perimättä jättämisen ja jätemaksumuistutuksista päättämisen sekä jätehuoltomääräysten poikkeamisista päättämisen alaiselleen viranhaltijalle eli jätehuoltopäällikölle.

Poikkeamispäätöksissä noudatetaan jätelain (646/2011) ja kunnallisten jätehuoltomääräysten (hyväksytty 19.5.2021, § 27, päivitetty 7.6.2023, § 25) ohella myös jätehuoltolautakunnan hyväksymiä ratkaisulinjauksia. Yhtenäisten ratkaisulinjausten laatimisen tarkoituksena on ollut varmistaa, että toimialueen kuntalaiset saavat yhdenvertaisen kohtelun jätemaksuja ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamia koskevassa päätöksenteossa.

Jätemaksun määrääminen jätetaksasta poiketen

1. Jätemaksun määräämisen yleiset periaatteet

Jätelain nojalla kaikkien vakinaisten ja vapaa-ajan asuinkiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä. Asuinkiinteistön haltijalla on velvollisuus liittyä alueellaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen, eikä tämä velvollisuus riipu kiinteistöllä tuotetun jätteen määrästä, laadusta tai jätteen käsittelystä. Jätelain 41 §:n mukaan kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan.

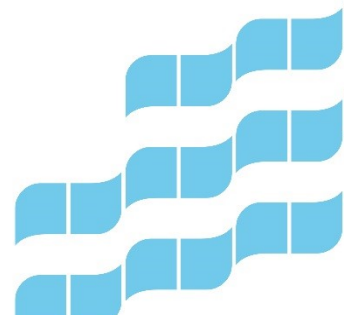

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua, jonka kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija on 80 §:n mukaan velvollinen maksamaan. Jätemaksua on perittävä kaikkiin lakisääteisen jätehuollon kustannuksiin, eikä jätehuollon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia saa kattaa verovaroin. Kunnan jätemaksu on julkisoikeudellinen maksu, joka on suoraan ulosottokelpoinen.

Jätemaksut määrätään kuntalaisille alueellisen jätehuoltolautakunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti. Jätetaksassa jätemaksut jakautuvat aluejätepisteen käyttäjien vuosimaksuihin sekä kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella perittäviin keräysvälineen tyhjennysmaksuihin. Aluejätepisteen käyttäjän jätemaksu määräytyy kiinteistön käyttötarkoituksen sekä asuinhuoneistojen tai vapaa-ajan asuntojen lukumäärän mukaan. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvalla kiinteistöllä jätemaksu määräytyy jätelajin, keräysvälineiden lukumäärän, astian tyyppin ja koon sekä tyhjennysvälin perusteella. Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella jätemaksu koostuu perusmaksusta sekä jätteen noutoa, kuljetusta ja käsittelyä koskevasta maksusta.

Perusmaksu sisältyy aluejätepisteiden käyttäjien vuosimaksuun ja kiinteistöittäisessä keräyksessä sekajätteen keräysvälineen tyhjennyshintaan. Perusmaksua maksavat kaikki käytettävissä olevat kiinteistöt. Perusmaksulla katetaan jätelain 78 §:n mukaisesti kaikille yhteisiä lakisääteisiä jätehuoltopalveluita kuten jätetiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden ylläpitoa sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannuksia.

Jätelain 81 §:n mukaan, jos jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan 41 §:n mukaisesti järjestämä jätteenkuljetus tai jätteen

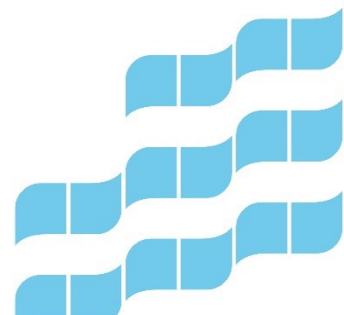
haltijan 41 a §:n mukaisesti järjestämä jätteen käsittely, maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

Jätemaksua on jätelain mukaan mahdollista kohtuullistaa etukäteen jätemaksua määrättäessä tai jälkikäteen jätelaskusta tehdyn muistutuksen takia. Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta muistutus kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuoltoviranomaisen on tehtävä muistutuksen johdosta päätös ja maksuvelvolliselle lähetetään uusi jätelasku. Myöhässä saapuneet jätemaksumuistutukset jätetään tutkimatta.

2. Jätemaksun kohtuullistaminen

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueen jätetaksa on rakennettu siten, että siinä on jo valmiiksi huomioitu jätemaksun kohtuullisuus jätelain mukaisesti. Tämän vuoksi jätemaksua ei useinkaan ole tarvetta kohtuullistaa.

Perusmaksu määrätään aina kaikille käytettävissä oleville asuinkiinteistöille. Perusmaksulla katetaan jätelain 78 §:n mukaisesti mm. tiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden hoitoa sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnan aiheuttamat kustannukset. Sen sijaan jätteen noudon, kuljetuksen ja keräyksen osuutta, käytännössä aluejätepisteen käyttäjän vuosimaksua, on mahdollista kohtuullistaa, kun vakituinen tai vapaa-ajan asuinkiinteistö on perustellusta syystä täysin käyttämättömänä. Käyttämättömyys voi johtua esimerkiksi kiinteistön haltijan siirtymisestä laitoshoitoon, ulkomailla asumisesta tai muusta kiinteistön käytön esteestä. Kiinteistön ollessa täysin käyttämätön, voidaan kiinteistöllä syntyvän jätteen määrä katsoa poikkeuksellisen vähäiseksi,

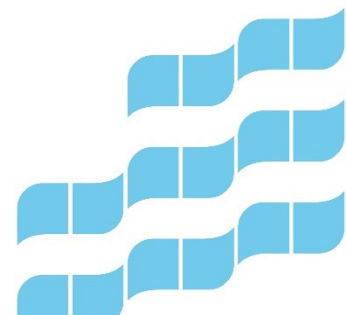

minkä vuoksi maksun kohtuullistaminen on mahdollista. Linjaus vastaa hallinto-oikeuksien yleisesti käyttämää ratkaisuperiaatetta.

Kohtuullistaminen on myös mahdollista, mikäli jätehuollon palvelut ovat erittäin vaikeasti kiinteistön haltijan saavutettavissa. Jätehuoltopalvelun kohtuullinen saavutettavuus riippuu keräyspaikan ja asuinkiinteistön välisestä etäisyydestä. Etäämpänäkin sijaitseva aluejätepiste voi olla kohtuullisesti saavutettavissa, mikäli jätehuoltopalvelua on tarjolla kiinteistölle johtavien, yleisesti käytettyjen reittien varrella. Jättemaksun kohtuullistaminen erittäin vaikean saavutettavuuden perusteella edellyttää, että hakija esittää vaihtoehdoisen tavan asuinkiinteistönsä jätehuollon järjestämiselle.

Jättemaksun kohtuullistaminen sosiaalisin perustein ei ole mahdollista. Esimerkiksi kiinteistön haltijan taloudellinen tilanne, terveydelliset syyt tai muut sosiaaliset syyt kuten ikä eivät ole jätelaissa tarkoitettuja perusteita jättemaksun kohtuullistamiseen.

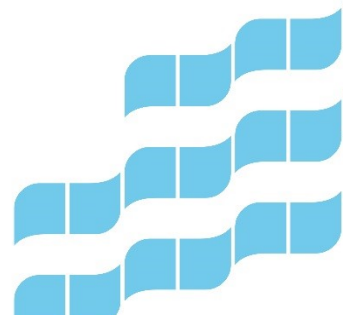
Jätelain 41 §:n tai 41 a §:n tarkoittama jätteen haltijan tai kiinteistön haltijan järjestämä jätteen kuljetus tai käsittely tarkoittaa biojätteen omatoimista käsittelyä kiinteistöllä tai pakkausjätteen tai biojätteen kuljetuksen järjestämistä omatoimisesti, mikäli kunta ei näiden jätteiden kuljetusta järjestä kiinteistöltä. Tämä ei tarkoita jätteen kuljettamista toisen kiinteistön jäteastiaan, jätehuollon hoitamista yhdessä yritysätteiden kanssa tai jätteiden polttamista. Jätteiden kuljettaminen toisen kiinteistön jäteastiaan ei ole kohtuullistamisperuste, koska jättemaksu on kiinteistö- tai huoneistokohtainen. Asumisessa syntyvän jätteen jätehuolto tulee hoitaa pääsääntöisesti erillään yritysten jätehuollosta, eikä se näin ollen ole myöskään kohtuullistamisperuste. Jätteiden polttaminen on pääsääntöisesti kielletty kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä.

Asuinkiinteistön jätemaksu kohtuullistetaan pääsääntöisesti vapaa-ajan asunnon perusmaksun suuruiseksi. Kiinteistölle määrätyn jätemaksun maksuluokka voidaan tarvittaessa korjata myös toiseen maksuluokkaan, mikäli kiinteistön käytössä on vuoden aikana tapahtunut muutos. Tämä voi tulla kyseeseen esimerkiksi tapauksissa, joissa kiinteistön vakinainen asukas on muuttanut muualle ja kiinteistöä käytetään jatkossa vain vapaa-ajan asumiseen.

Alueellisen putkikeräysjärjestelmän käyttäjien jätemaksu määräytyy pientaloilla ja enintään 15 asuinhuoneiston kiinteistöillä huoneiston lukumäärän mukaan. Yli 15 asuinhuoneiston kiinteistöillä jätemaksu määräytyy asemakaavassa kaavoitettujen kerrosalaneliöiden mukaan. Putkikeräysjärjestelmän jätemaksujen osalta maksun kohtuullistaminen voi tulla kyseeseen, mikäli asemakaavassa kaavoitettujen kerrosalaneliöiden mukaisesti määräytyvä jätemaksu johtaa kiinteistöllä kohtuuttomaan huoneistokohtaiseen jätemaksuun alueen keskimääräinen jätemaksujen kustannustaso huomioiden. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että taloyhtiö on jättänyt merkittävän osan rakennusoikeudestaan käyttämättä. Koska pientalojen ja enintään 15 asuinhuoneiston kiinteistöjen jätemaksu määräytyy huoneistojen lukumäärän perusteella, ei näiden kiinteistöjen jätemaksua ole tarvetta kohtuullistaa.

Jätemaksun kohtuullistaminen myönnetään tapauskohtaisen harkinnan perusteella määräajaksi, enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jos hakemuksessa esitetyissä olosuhteissa tapahtuu olennainen muutos, päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko jätemaksun kohtuullistamiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön jätemaksu määräytyy jätetaksan mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan jätemaksun kohtuullistamiseksi.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen

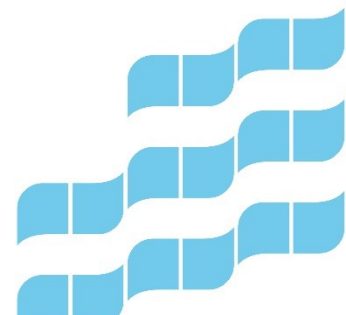
1. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen yleiset periaatteet

Jätelain 91.4 §:n mukaan kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein. Kunnallisten jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Kiinteistön tai jätteen haltija voi hakea perustellusta syystä poikkeusta jätehuoltomääräysten yksittäisen määräyksen noudattamisesta. Jätelain mukaisesta järjestettyyn jätehuoltoon liittymisveloitteesta ei kuitenkaan voida myöntää poikkeusta.

Kaikissa jätehuoltomääräyksistä poikkeamisissa on lisäksi arvioitava, ettei poikkeaminen aseta kuntalaisia epätasa-arvoiseen asemaan. Kuntalaisia on samanlaisissa tapauksissa kohdeltava yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta.

2. Jätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentäminen

Kunnallisten jätehuoltomääräysten 23 §:ssä on säädetty jätteen keräysvälineiden tyhjennysväleistä. Jätehuoltomääräysten mukaan lajitellun sekajätteen keräysvälineen tyhjennysväli on enintään kahdeksan viikkoa, mikäli kiinteistöllä syntyvä biojäte kompostoidaan tai kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä.

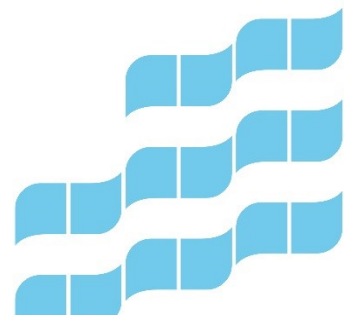

Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisesta enimmäistyhjennysvälistä voidaan myöntää yksittäistapauksessa sekajätteen keräysvälineelle. Biojätteen keräysvälineelle ei myönnetä pidennettyä tyhjennysväliä ympäristö-, terveys- ja hajuhaittojen riskin vuoksi.

Sekajätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentämistä voidaan harkita, mikäli syntyvän jätteen määrä on vähäinen ja kiinteistön keräysvälineen täyttöaste on matala. Tyhjennysväliä voidaan pidentää, mikäli kiinteistöllä on 140–240 litran keräysväline sekajätteelle ja kiinteistöllä syntyvä biojäte kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja kompostoinnista on tehty kompostointi-ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle tai kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä. Tyhjennysvälin pidentäminen edellyttää lisäksi, että kiinteistöllä lajitellaan muut kierrätykseen soveltuvat jätteet (pienmetalli ja paperi sekä kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset) ja ne toimitetaan asianmukaisiin keräyspisteisiin. Tyhjennysvälin pidentymisestä huolimatta kiinteistöllä syntyvien jätteiden tulee sopia keräysvälineeseen ja keräysväline tulee aina pystyä sulkemaan. Pidemmästä tyhjennysvälistä ei myöskään saa aiheutua roskaantumista, hygieenistä haittaa (kuten hajua) tai terveydellistä vaaraa.

Sekajäteastian tyhjennysvälin pidentäminen yli 8 viikon harkitaan tapauskohtaisesti. Taajama-alueilla lajitellun sekajätteen keräysvälineelle voidaan myöntää edellä mainittujen edellytyksien täytyessä enintään 10 viikon tyhjennysväli. Haja-asutusalueilla lajitellun sekajätteen keräysvälineelle voidaan myöntää pääsääntöisesti 10 viikon tai enintään 12 viikon tyhjennysväli, mikäli edellä mainitut edellytykset täyttyvät. Keräysvälineen tyhjennysväliä ei ole perusteltua muuttaa 2–4 viikon tyhjennysvälistä suoraan 10–12 viikon tyhjennysväliin, vaan muutos tulisi tehdä portaittain. Linjauksella pyritään varmistamaan, ettei tyhjennysvälin pidentäminen aiheuttaisi ympäristö- ja terveyshaittoja.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeavia jätteen keräysvälineen tyhjennysvälejä ei pääsääntöisesti myönnetä yhteis- eli kimpakeräysvälineille. Jos yhteiskeräysvälinettä käyttävät taloudet ovat

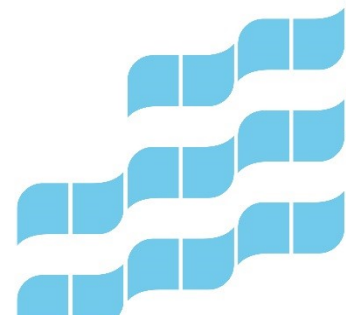

henkilömäärältään pieniä ja muut edellytykset pidennetylle tyhjennysvälille täyttyvät, on pidennyksen myöntäminen kuitenkin mahdollista. Sekajätteen kimppakeräysvälineen tyhjennysväliä voidaan pidentää, mikäli kimppakeräysvälineen käyttäjämäärä on enintään 3 henkilöä, kaikki osakkaat lajittelevat hyötyjätteet ja sekajäteastian koko on 140–240 litraa. Kaikkien osakkaiden tulee myös kuulua biojätteen erilliskeräykseen tai kompostoida kiinteistöillä syntyvät biojätteet. Kompostoinnista tulee jokaisen osakkaan toimittaa kompostointi-ilmoitus, ennen kuin tyhjennysväliä voidaan pidentää. Tyhjennysvälin pidentämistä koskevan hakemuksen tekijän tulee olla kimppakeräysvälineen yhteyshenkilö, jonka kiinteistöllä yhteinen sekajäteastia sijaitsee.

Pidennetty tyhjennysväli myönnetään tapauskohtaisen harkinnan perusteella määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Jos hakemuksessa esitetyissä olosuhteissa tapahtuu olennainen muutos, päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko tyhjennysvälin pidentämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön jätteen keräysvälineen tyhjennysvälit määräytyvät jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan tyhjennysvälin pidentämiseksi.

3. Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää määräajaksi. Jätteenkuljetus voidaan keskeyttää tapauskohtaisen harkinnan perusteella, jos kiinteistö on perustellusta syystä (esimerkiksi kiinteistön haltijan laitoshoido, ulkomailla asuminen tai muu kiinteistön käytön este) täysin käyttämättä. Jos keskeytys kestää enintään vuoden, keskeytyksestä sovitaan Pirkanmaan Jätehuollon kanssa. Yli vuoden mittaiset tai useat (enemmän kuin kaksi) peräkkäiset lyhytaikaiset keskeytykset edellyttävät jätehuoltoviranomaisen myöntämää poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

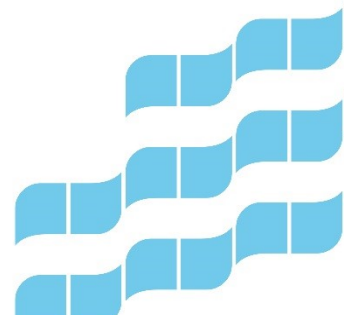
Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeytys koskee lähtökohtaisesti kaikkia jätelajeja, joita kiinteistöltä on kerätty, tai olisi jätehuoltomääräysten mukainen velvoite kerätä, Pirkanmaan Jätehuollon toimesta. Myönteinen päätös edellyttää kiinteistön olevan käyttämättä, eikä esimerkiksi jätteen vähäinen määrä ole peruste jätteenkuljetuksen keskeyttämiselle. Jätteen keräysvälineet on tyhjennettävä ennen jätteenkuljetuksen keskeyttämistä, jos niissä on jätettä.

Keskeytys myönnetään tapauskohtaisen harkinnan perusteella määräajaksi, enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jos hakemuksessa esitetyissä olosuhteissa tapahtuu olennainen muutos, päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa muutoksista jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko jätteenkuljetuksen keskeyttämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava jätehuoltovelvoitteista jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan jätteenkuljetuksen keskeyttämiseksi.

4. Aluejätapisteen käyttöoikeus kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella

Jätehuoltomääräysten 30 §:ssä on asetettu vaatimuksia kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettäviä ajoväyliä koskien. Mikäli kiinteistölle johtavat ajoväylät eivät täytä näitä vaatimuksia, kiinteistön haltijan on mahdollista hakea aluejätapisteen käyttöoikeutta kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueella.

Aluejätapisteen käyttöoikeus myönnetään kiinteistöittäisellä jätteenkuljetusalueella pääsääntöisesti vain silloin, kun kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ei ole mahdollista tielosuhteiden vuoksi kiinteistön käyttökaudella. Jäteyhtiöltä pyydetään tarvittaessa lausunto kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen toteuttamisen mahdollisuudesta.

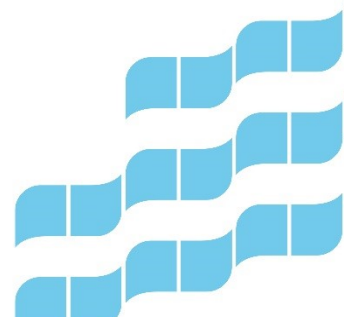
Aluejätteen käyttöoikeus myönnetään tapauskohtaisen harkinnan perusteella määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Jos hakemuksessa esitetyissä olosuhteissa tapahtuu olennainen muutos, päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko aluejätteen käyttöoikeudelle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava jätehuoltovelvoitteista jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan aluejätteen käyttöoikeuden saamiseksi.

5. Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista

Jätelain (646/2011) 15 §:n mukaan lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä toisistaan erillään. Valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021) 17 §:n ja 18 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvän biojätteen ja pakkausjätteiden erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto. Kunnan on lisäksi järjestettävä yli 10 000 asukkaan taajamassa asumisessa syntyvän biojätteen erilliskeräys jokaiselta kiinteistöltä, jossa on vähintään yksi asuinhuoneisto.

Jätelain 91 §:n mukaan kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä voidaan poiketa jäteasetuksen vaatimuksesta joko laajempaan tai suppeampaan suuntaan kuitenkin siten, että suppeampi erilliskeräysvelvoite voidaan asettaa vain määräajaksi.

Kunnallisten jätehuoltomääräysten 15 §:n mukaan asumisessa syntyvät kierrätykseen soveltuvat jätteet on lajiteltava omiin keräysvälineisiinsä seuraavasti:

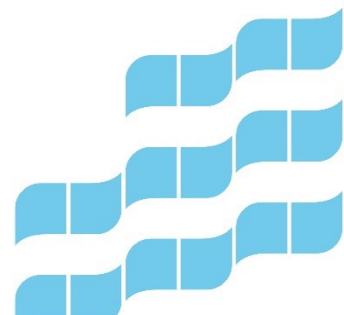
Huoneistojen lukumäärä kiinteistöllä	Biojäte	Kartonki-pakkaukset	Pien-metalli	Lasi-pakkaukset	Muovi-Pakkaukset	Paperi
5 tai enemmän	x	x	x	x	x	kuten jätelain 49 ja 50 § määräävät
1-4	x*					

* Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee yli 10 000 asukkaan keskustaajamassa sijaitsevia asuinkiinteistöjä (myös vapaa-ajan asuntoja) 1.9.2023 alkaen. Keskustaajama käsittää alueita Tampereella, Kangasalla, Lempäälässä, Nokialla, Pirkkalassa ja Ylöjärvellä.

Biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske kiinteistöjä, joilla biojäte kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja kompostoinnista on tehty ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle.

Erilliskeräysvelvoitteiden tiukennettua yksittäiset kiinteistöt ovat anoneet vapautusta jäteasetuksen ja kunnallisten jätehuoltomääräysten asettamista erilliskeräysvelvoitteista. Valtioneuvoston asetuksen jätteistä perustelumuiiston mukaan yksittäisen kiinteistön kohdalla jätteiden erilliskeräysvelvollisuudesta voidaan poiketa vain silloin, jos vaadittavien jätteenkeräysvälineiden sijoittaminen kiinteistölle ei ole mahdollista esimerkiksi paloturvallisuus- ja kaavamääräykset huomioiden.

Tämän vuoksi yksittäisille kiinteistöille voidaan myöntää poikkeus erilliskeräysvelvoitteen noudattamisesta ainoastaan silloin, kun kiinteistölle ei voida sijoittaa vaadittavia keräysvälineitä kaava- tai paloturvallisuusmääräysten vuoksi. Tämä tulee kyseeseen lähinnä ahtaasti rakennetuilla kiinteistöillä, joissa tontit ovat pieniä, eikä jätteiden sijoittaminen ole mahdollista palosuojaetäisyyksien vuoksi. Myös alueen asemakaavoitus saattaa asettaa

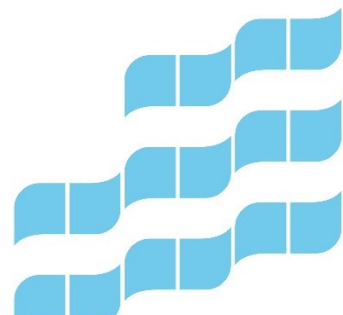

rajoituksia jätteenkeräyspisteeseen kohdistuviin muutostöihin. Päätösharkinnassa huomioidaan käytössä oleva jätehuollon palveluvalikoima sekä erilaiset tekniset ratkaisut, kuten kulloinkin tarjolla olevat jäteyhtiön jäteastiovaihtoehdot.

Asukkaiden vähäinen määrä, hakijan taloudellinen tilanne, terveydentila, ikä tai muut sosiaaliset syyt eivät ole jätelain 15 §:n mukaisia perusteita jätteiden erilliskeräysvelvoitteista poikkeamiseksi. Myöskään jonkin jätelajin vähäinen määrä tai yleisen ekopisteen sijainti lähellä kiinteistöä eivät ole jätelain mukaisia perusteita jätteiden erilliskeräysvelvoitteista poikkeamiseksi. Yleinen ekopiste palvelee ensisijaisesti niitä pientalokiinteistöjä, joille ei ole asetettu erilliskeräysvelvoitteita.

Ennen mahdollisen poikkeamisen hakemista kiinteistön haltijan on perusteellisesti selvitettävä vaihtoehdot erilliskeräyksen järjestämiseksi kiinteistöllä. Useimmiten tilanpuutteesta johtuvat ongelmat ovat ratkaistavissa vähäisin toimenpitein. Esimerkiksi keräysvälineiden kokoa on mahdollista pienentää ja tyhjennysvälejä muuttaa jätehuoltomääräysten sallimissa rajoissa. Osa sekajätteen keräysvälineistä voidaan vaihtaa pakkausjätteiden keräysvälineiksi, koska lajittelun lisääntyessä sekajätteen määrä vähenee. Myös jätetilojen laajentaminen tai useamman jätepisteen sijoittaminen kiinteistölle voi tulla kyseeseen, jos kaavamääräykset ja rakennusjärjestys sekä mm. paloturvallisuusmääräykset mahdollistavat asian. Erilliskeräys on mahdollista järjestää myös lähikiinteistön kanssa yhteisellä keräysvälineellä. Pirkanmaan Jätehuollolta on mahdollista saada asiantuntija-apua erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen läpikäyntiin. Vasta sen jälkeen on perusteltua hakea jätehuoltoviranomaiselta poikkeusta jätteiden erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisesta.

Poikkeaminen jätehuoltomääräysten mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista voidaan myöntää yksittäistapauksissa silloin, kun hakija on dokumentoidusti osoittanut, ettei kiinteistölle ole mahdollista järjestää jätehuoltomääräysten mukaista jätteiden erilliskeräystä. Hakemukseen

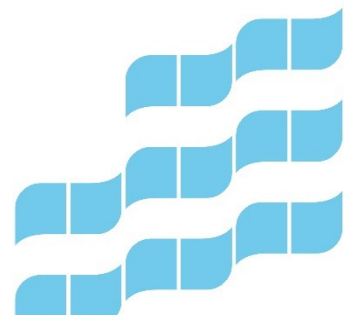

on liitettävä Pirkanmaan Jätehuollon lausunto, joka perustuu kiinteistöikäynnillä tehtyyn arvioon keräysvälineiden sijoittamismahdollisuuksista kiinteistölle. Tapauskohtaisen harkinnan perusteella lausuntoa voidaan pyytää myös muilta asiantuntijatahoilta kuten esimerkiksi pelastusviranomaiselta, asemakaavoituksesta tai rakennusvalvonnasta kiinteistön yksilöllisestä tilanteesta riippuen.

Jätelain 91 §:n mukaan poikkeaminen jätteiden erilliskeräysvelvoitteista voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Jos hakemuksessa esitetyissä olosuhteissa tapahtuu olennainen muutos, päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko erilliskeräysvelvollisuudesta poikkeamiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön erilliskeräysvelvoitteet määräytyvät jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan erilliskeräysvelvoitteista poikkeamiseksi. Jos poikkeamiselle haetaan jatkoa tämän määräajan jälkeen, asia arvioidaan uudelleen ottaen huomioon jätehuollon sen hetkinen palveluvalikoima sekä käytettävissä olevat tekniset ratkaisut.

6. Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä

Edellä mainittujen yleisimpien jätehuoltomääräyksistä poikkeamisten ohella on mahdollista hakea myös muuta poikkeusta yksittäisen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta. Tälle on kuitenkin harvoin perusteita, koska jätehuoltomääräysten noudattamisella varmistetaan, että jätehuolto on toimivaa, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos kiinteistön haltija kuitenkin osoittaa, että poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi esimerkiksi kiinteistön erityisolosuhteiden vuoksi, on poikkeaminen mahdollista myöntää. Poikkeaminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa haittaa kunnalliselle jätehuoltojärjestelmälle, terveydelle tai ympäristölle.

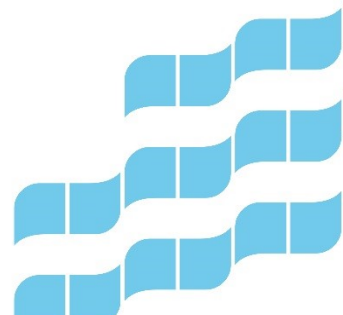

Perusmaksun perimättä jättäminen

Jättemaksun kohtuullistaminen ja jäteastian tyhjennyksien keskeyttäminen tarkoittaa, että kiinteistölle jää maksettavaksi vuosittain perittävä perusmaksu. Perusmaksu sisältyy aluejätepisteiden käyttäjien vuosimaksuun ja kiinteistöittäisessä keräyksessä sekajätteen keräysvälineen tyhjennyshintaan. Perusmaksua maksavat kaikki käytettävissä olevat kiinteistöt, koska jätehuollon infrastruktuurin täytyy olla käyttövalmiudessa, kun käyttökunnossa oleva rakennus otetaan jälleen käyttöön. Perusmaksulla katetaan jätelain 78 §:n mukaisesti kaikille yhteisiä lakisääteisiä jätehuoltopalveluita kuten jätetiedotusta ja neuvontaa, kotitalouksien vaarallisten jätteiden jätehuoltoa, jäteasemien ja ekopisteiden ylläpitoa sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannuksia. Käyttökelvottomaksi todettu asuinrakennus ei ole otettavissa käyttöön, jonka vuoksi jättemaksun poistaminen määräajaksi tai toistaiseksi on perusteltua.

Mikäli asuinrakennus on käyttökelvoton tai muutoin asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton tai kiinteistöllä ei ole asuinrakennusta, ei kiinteistöllä synny sellaista jätettä, joka olisi luovutettava jätelain mukaisesti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Jätelain ja oikeuskäytännön mukaisesti kiinteistölle ei määrätä järjestetyn jätehuollon maksuja.

Asuinrakennuksen käyttökelvottomuuden todentamiseksi kiinteistön haltijan on toimitettava hakemuksensa liitteeksi luotettava selvitys rakennuksen käyttökelvottomuudesta tai selvitys siitä, ettei kyseessä ole asuinrakennus. Selvitys voi olla esimerkiksi kunnan rakennusvalvonnan lausunto, muun riippumattoman asiantuntijan lausunto (esimerkiksi terveydensuojeluviranomaisen lausunto tai kuntotarkastusraportti) tai valokuvin täydennetty selvitys. Toimitetusta selvityksestä tulee käydä ilmi asuinrakennuksen rakenteelliset vauriot tai soveltumattomuus asuinkäyttöön.

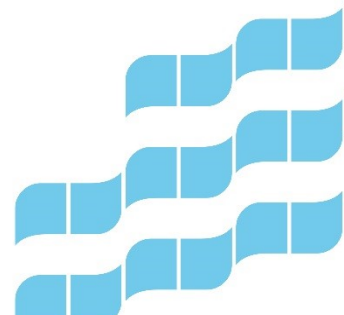
Jättemaksun perimättä jättäminen saattaa lisäksi tulla kyseeseen tapauksissa, jossa saman omistajan omassa käytössä olevat asuinrakennukset muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Rakennusten tulee sijaita samassa pihapiirissä ja niiden tulee pääsääntöisesti olla saman kotitalouden käytössä. Tällaisesta toiminnallisesta kokonaisuudesta määrätään vain yksi jättemaksu.

Päätökset jättemaksun perimättä jättämisestä tehdään tapauskohtaisen harkinnan perusteella määräajaksi tai toistaiseksi voimassa oleviksi. Päätökseen sisällytetään ehto, jonka mukaan päätös on voimassa ainoastaan niin kauan kuin olosuhteet kiinteistöllä ovat hakemuksessa esitetyn kaltaiset. Päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä, mikäli asuinrakennus kunnostetaan tai kiinteistö vaihtaa omistajaa. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko jättemaksun perimättä jättämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava kiinteistön jätehuoltovelvoitteista jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli asiakas ei uusi hakemustaan jättemaksun perimättä jättämiseksi.

Kuntien aikaisemmin tekemät päätökset

Ennen jätehuoltoviranomaisen perustamista kukin kunta teki päätökset jättemaksuista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamisista. Ratkaisulinjat saattoivat tällöin poiketa huomattavasti toisistaan sekä jätehuoltoviranomaisen nykyisistä ratkaisulinjoista. Koska osa kuntien tekemistä päätöksistä on toistaiseksi voimassa olevia, on tilanne kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun kannalta todettu ongelmalliseksi.

Sikäli kun kunnissa on tehty toistaiseksi voimassa olevia jättemaksun kohtuullistamispäätöksiä tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätöksiä, voidaan tällaiset päätökset ottaa tarvittaessa

uudelleen käsiteltäväksi. Näin varmistetaan, että samanlaisissa tilanteissa toimialueen kuntalaisia kohdellaan yhdenvertaisesti.

